

Aften van het mondslijmvlies

Aften zijn blaasjes of pijnlijke zweertjes van het mondslijmvlies. Er wordt onderscheid gemaakt in kleine aften (minor type) en grote aften (major type). Kleine aften komen het meest voor. Ze komen vaak voor: ongeveer 20% van de bevolking heeft wel eens last van aften. Aften ontstaan meestal op de kinderleeftijd of tijdens de puberteit en hebben de neiging om vaak terug te komen. Er is geen voorkeur voor leeftijd of geslacht.

Aften verschijnen vaak aan de binnenkant van de lippen en de wangen, onder de tong en soms ook in de keel, meestal met meerdere tegelijk. Het zijn grijs-witte of gele plekjes met een rode ontstoken rand. De pijnlijke zweertjes hebben een doorsnede van drie tot vijf millimeter. Ze bezorgen spontaan een stekende pijn of tijdens het eten van zuur of heet voedsel. Mensen die regelmatig aften hebben, voelen een afte van te voren aankomen: ze herkennen het pijnlijke gevoel dat erbij hoort. De zweertjes genezen doorgaans spontaan binnen 1-2 weken zonder littekenvorming. Aften kunnen vaak terugkomen. De meeste patiënten hebben enkele aanvallen per jaar. In de loop van de jaren neemt het aantal van dergelijke aanvallen over het algemeen af.

Grote aften komen veel minder vaak voor. Ze zien er hetzelfde uit als kleine aften maar zijn groter dan één centimeter. Grote aften kunnen ernstig ongemak veroorzaken met veel pijn, slikklachten, koorts, opgezette lymfeklieren en algemeen ziek zijn. Ze genezen langzamer in een periode van 20-30 dagen en laten een litteken achter.

Hoe ontstaan aften?

De oorzaak voor het ontstaan van aften is niet duidelijk. Vaak steken ze de kop op bij een verminderde lichamelijke weerstand of bij emotionele stress. Hormonale factoren, virussen, bacteriën, voedselovergevoeligheid en vitaminetekort lijken geen rol te spelen bij het ontstaan van aften. Beschadiging van het mondslijmvlies door bijten op de wang of de tong kunnen bij sommige mensen aften veroorzaken. Soms zijn ze het gevolg van een scherp randje aan een tand of kies. Bepaalde medicijnen die het afweersysteem van het lichaam onderdrukken zoals cytostatica, kunnen op aften lijkende zweren veroorzaken. Vreemd genoeg komen aften vooral voor bij mensen die niet roken: de wetenschappelijke verklaring hiervoor ontbreekt. Ook komen ze bij meerdere gezinsleden voor, maar dat wil niet zeggen dat aften erfelijk of besmettelijk zijn.

Hoe wordt de diagnose gesteld?

Meestal is het stellen van de diagnose door de arts of tandarts niet moeilijk en is geen nader onderzoek vereist. Bloedonderzoek, weefselonderzoek door het wegnemen van een stukje mondslijmvlies of andere onderzoeken leveren geen aanvullende informatie op en zijn daarom meestal niet nodig.

Wat is de behandeling?

In het algemeen geldt dat hoe groter het zweertje is, hoe langer de genezing duurt. Kleine aften genezen uit zichzelf binnen 1-2 weken, terwijl grote aften pas na 20-30 dagen genezen en een litteken achterlaten. Er is helaas geen medicament, tandpasta en aanstip-of spoelmiddel die bij iedere patiënt met aften effect heeft voor wat betreft het sneller laten genezen, het minder vaak optreden of het voorkomen ervan. Als de indruk bestaat dat aften ontstaan door scherpe randen aan tanden of kiezen kan uw tandarts dat corrigeren. Sommige mensen hebben minder klachten door gebruik van ontsmettende mondspoelingen met chloorhexidine, een desinfecterend middel dat het aantal bacteriën in de mond vermindert. Spoelen met kamillosan geeft soms ook enige verlichting. Deze middelen versnellen de genezing echter niet; het gebruik ervan kan bovendien pijnlijk zijn. Bij mensen die vrijwel nooit vrij zijn van aften wordt soms een hormoon bevattende zalf, een antibioticum bevattende spoeldrank of een zalf met verdovingsmiddel, dat op de plekjes wordt aangebracht, toegepast. Het betreft echter een symptomatische behandeling, dat wil zeggen dat alleen de klachten mogelijk verminderen maar het doet niets aan de oorzaak, wat deze ook is.

Vragen?

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Neem dan contact op met de polikliniek Kaakchirurgie in de locatie waar u behandeld wordt.

Gelre ziekenhuizen Apeldoorn

- maandag t/m vrijdag 8.30 – 16.00 uur, tel 055 - 581 18 06
- polikaakchirurgieapeldoorn@gelre.nl
- buiten kantooruren via receptie/ Spoedeisende Hulp, tel: 055 – 581 81 81

Gelre ziekenhuizen Zutphen

- maandag t/m vrijdag 8.30 - 16.30 uur, tel 0575 - 59 28 22
- polikaakchirurgiezutphen@gelre.nl
- buiten kantooruren via receptie/ Spoedeisende Hulp, tel: 0575 – 592 592

Website: www.gelreziekenhuizen.nl/mka-apeldoorn.html

*Deze informatie is afkomstig van Nederlandse Vereniging voor Mondziekten, Kaak- en Aangezichtschirurgie, de wetenschappelijke vereniging van kaakchirurgen in Nederland
Zie: www.kaakchirurg.nl*